

škof splitski ter si zlomil levo roko. Prepeljali so ga v bolnišnico v Čakovec

Strigova. Dne 19. avgusta smo proslavili 600letnico obstoja naše župnije. Zato smo s cvetjem, prapori in slavaloki okinčali našo malo mesteca, ker smo tudi na naše največje veselje sprejeli v svojo sredino prevzvišenega g. nadškofa-koadjutorja dr. Alojza Stepinca, ki je v spremstvu prevzvišenega g. dr. Bonifačiča, škofa splitskega, povečal našo proslavo. Srca vseh nas so se topila v sreči in veselju, ker je naša fara prva v Medjimurju, ki jo je obiskal prevzvišeni nadpastir. Ob 9. uri je bil pozdravni sprejem g. nadškofa. Temu je sledila zunaj cerkve pontifikalna sveta maša z asistenco 12 duhovnikov, v kateri je pel cerkveni pevski zbor z orkestrom iz Ljutomera. Po obedu je bila akademija v Katol. domu, nakar sta si oba gg. škofa ogledala cerkev sv. Ivana Nep. v Razkrižju. Potem sta se oba cerkvena kneza povrnila v Strigovo in se dalje odpeljal čez Prekopo v Čakovec.

Ženavilje. Kakor smo že na tem mestu poročali, so nas Prekmurce doslej nekateri močno zapostavljali. Toda polagoma tudi mi postajamo enakovredni in znani med ostalimi so-državljanji. Da se za nas zanimajo, nam pričajo številne ekskurzije, o katerih smo deloma poročali danes teden. Splošno znani pa smo postali šele sedaj po pristanku belgijskega letalca Cosynsa in njegovega pomočnika akademika Van de Elsta. Njegov balon so ljudje zagledali v soboto dne 18. t. m., okrog 7. ure zvečer. Ker so pri nas zrakoplovi, zlasti pa še baloni večja redkost, so v začetku nekateri mislili, da leti zmaj. Ko pa so opazili, da je iz balona pogledal človek in jim nekaj kričal, so takoj vedeli, da hoče pristati. Njihovo še omahujočo vero so potrdile vrvi, katere je profesor Cosyns spustil iz balona. Hrabri možakarji so takoj pograbili spuščene vrvi in so začeli vleči, dočim je letalec Cosyns zaprl zaklopko in balon je po desetih minutah srečno pristal. Koj po pristanku je bil letalcema zelo dobrodošel akademik Mikola, ki je bil nekaj posrednik ali tolmač med letalcema in ljudmi. On je tudi profesorju Cosynsu odgovoril na prvo vprašanje: »Kje sem?«, da je v Jugoslaviji. Ko so balon pritrčili, so spravili oba letalca spat h g. Škergetu, šolskemu upravitelju.

V tem času, ko so jima pripravljali postelje, sta oba letalca od prevelike utrujenosti kar na stopnicah zaspala. Drugi sta oba letalca vsa čila in spočita pregledala balon, a ves čas so ju nadlegovali časnikarji, ker so hoteli dobiti kolikor le mogoče natančna poročila. Oba sta jim zelo vpljudno odgovarjala na vprašanja, a tudi naše oblasti so letalcema zelo šle na roko. Saj je samo zaradi njihju pošta v Soboti celi dan uradovala. Telefon je bil stalno zaseden, ker se je ves svet zanimal za usodo obeh belgijskih letalcev. Balon so ljudje z vozovi odpeljali na železniško postajo, a oba letalca sta po drugi noči, ki sta to prebila v Petrovcih pri g. poštarju Bazaju, z zelo dobrimi vtisi, kakor beremo v njihnih izjavah časopisom, zapustila dne 20. t. m. naše Prekmurje ter sta odšla ali se

odpeljala z avtomobilom v Ljubljano, kjer so ju že pričakovali.

Sprejem v dijaški dom »Martinišče v Murski Soboti. V ta zavod se sprejemajo zdravi, nadarjeni dečki, lepega vedenja, ki obiskujejo enega prvih pet razredov državne realne gimnazije v Murski Soboti. Gojenci imajo v zavodu vso oskrbo, dobro versko vzgojo po navodilih sv. Ivana Boska in pomoč v učenju. Goji se tudi petje, pouk violine in tamburanja. Zavod ima zračne učilnice in spalnice, igrišče, gledališče in kopališče. Hrana je zadostna in tečna. Ker je mesečna oskrbnina nizka, je omogočen sprejem v ta zavod tudi sinovom manj premožnih slojev. Število prostih mest je že zelo pičlo, zato pišite takoj na: Vodstvo »Martinišča«, Murska Sobotica.

Vera in politika.

Liberalci ali marksistični socialisti, ki mu bodo te vrstice prišle pred oči, bo ob njih zmajal z glavo ter morda slišno zarentačil: »Kaj ima vera opraviti s politiko!« V obrazložitev in podkrepitev bo navedel to, kar je čital v svojem protin-nekrščanskem listu, ki ga je navajen čitati. Utemeljitev je namreč ta: Vera se nanaša na Boga in večnost, politika pa na človeka in ta svet. Vsaka ima svoj delokrog, oba delokroga sta ločena drug od drugega, se ne dotikata, še manj krožata. Navskrižje je mogoče le takrat, če se vera meša v politiko, ali pa politika vtika v vero. Mešanje vere v politiko škodi politiki ter omadežuje vero.

Svobodomiselni, naprednjaški in socialistični elementi, ki tako govorijo, se niti ne zavedajo, kako sami obsojajo svojo politiko. Omadeževanje vere se more zgoditi samo z večim slabim. Če politika omadežuje vero, ne more biti dobra, marveč je slaba politika. To je tista politika, ki se dela po nekrščan-

skih načelih, ki prezira božje zapovedi, se ne ozira na pravice Boga in cerkve, in ki gazi ter tepta pravice človeške osebnosti. Takšna politika v resnici omadežuje, vendar ne vere (saj nima vera z njo ničesar opraviti), marveč tiste, ki iz sebičnih nagibov takšno politiko delajo. Ako se politika dela po moralnih načelih krščanstva, ne more roditi sadov, ki bi koga omadeževali.

Pa tudi v katoliških krogih ni dovolj jasnosti in doslednosti, kar se tiče razmerja vere do politike in politike do vere. Nekateri bežijo od politike, kakor da bi v resnici bila kaj slabega, za njih vero kvarnega. Drugi delajo politiko tako, kakor vidijo, da jo drugi delajo: ne v luči vere, marveč zgolj s svetnega vidika. To je vpliv stare liberalne pesmi, ki se sliši v raznih melodijah (besedilo je staro, melodija se spreminja): Vera nima s politiko ničesar opraviti. Protikrščanski elementi — ljudje in časniki — računajo na to, da bo ta pesem, čim večkrat jo ponavljajo, imela tem več uspeha. Zgodovina in izkustvo dokazujeta, da dobro računajo in sebi v prid. Zgodovina to dokazuje za preteklost, izkustvo pa za sedanjost.

V glavah svetnikov pa ni v tem oziru nikdar bila niti senca kakšne zmede pojmov. Zmeda pojmov je samo tamkaj,

Kobilice
so napravile od l. 1927 do leta 1931 škode za 2 milijardi Din.

Povprečni pušač
porabi na leto 10.000 vžigalic.

Sveto pismo
je prevedeno na 678 jezikov.

Vrtnica, ki je cvetela 140krat.

V Quincy v severno-ameriški državi Massachusetts je bila usajena leta 1788 vrtnica, ki je cvetela 140krat. Cvet je bil na zunaj bel in znotraj rumenkast. Rožo je zasadila žena drugega ameriškega predsednika, Abigail Adams.

Dež — snažilec.
Eno uro trajajoči nočni dež spere z cest

se sam, da umrem pri tujih Indijancih . . . Sporočite moje besede belim ljudem, ki bodo prišli k vam . . .«

Mnogo deževnih mesecev je zatonilo od tedaj. Oblaki so zatemnili nebo, bilo je moko ter mrzlo, dokler ni prisvetilo nad Indijance blesteče sonce. Glavar je umrl, njegov sin se je postaral, odkar je došel k tamošnjemu indijanskemu plemenu belokožni tujec in — umrl tamkaj . . .«

Drugo ustno izročilo o potovanju proti bajnim zlatim poljanam je mnogo daljše in se glasi: »Mnogo let je minulo, ko sem se priključil ekspediciji, ki se je odpeljala navzgor po reki Amaconas. Sem Mehikanec in vzeli so me radi seboj.

Star sem bil 25 let. Mornarji, ki so prihajali v naše mesteca, so pripovedovali o tujih pokrajinah pravljicne reči. Govorili so o Braziliji, ki prikriva neraziskane tajnosti, kjer leži na zemlji na mernike dijamantov in zlata. Zemlja hrani tam neizmerna bogastva, pa jih tudi čuva skopo v svojem črnem krilu in jih je težko iztrgati. O nevarnostih na potovanju do zlata in dijamantov niso pravili. Nasprotno — zasmehovali so težkoče v zavesti svoje moči in zmage. Nevarnosti, s katerimi se je mogoče boriti iz oči v oči, niso naši najhujši sovražniki. Za potnikom plazeči se stru-

pi so: boleznj, dež, vročina, kužno izhlapevanje pragozdov, golazen in žuželke. Tega se treba bati.

Podali smo se na pot, bilo nas je šest. Z orožjem, s strelivom in z dobro obutvijo preskrbljeni, smo upali na gotov uspeh, čeravno smo imeli v sebi klice pogina ob nastopu potovanja. Nismo imeli seboj spalnih mrež, ne mrežic proti pikom komarjev ali moskitov, tudi premale količine kinina proti mrzlici smo vzeli na pot.

Naš cilj so bile pokrajine ob reki Amaconas, kjer smo hoteli odkriti velike zlate zaklade. Veleto Amaconas smo dosegli brez posebnih težkoč. Veličastno vali reka vseh rek svoje vode skozi obširne pokrajine, dokler je ne sprejme morje. Če plavamo po valovju reke Amaconas navzdol, vidimo, kako stopajo njena obrežja vedno bolj vsak sebi, dokler ne zamegljo v daljavi in se nam dozdeva reka kakor morje. Človek obstoji začuden, ko zagleda, da deli reka Amaconas neizmerno pokrajino v dva dela. Če se približamo njenemu obrežju, se nam nudi redka slika najživahnejšega rastlinstva. Povsod visi tuje — bajno cvetje. Globoko v temno vodo se spuščajo ovijalke in orhideje gorijo v zelenju gozda.

Zgradili smo dva čolna in smo veslali navzgor po reki. Naše dela navajene roke so pokrili kmalu mehurji, ki so nas ovirali. Ti mehurji lahko stanejo človeka ob reki Amaconas življenje.

kjer je slabotnost in nedoslednost. Svetniki so se brigali za politiko ter posegali v njo, in sicer brez bojazni, da bi se s tem omadeževali. Vprav nasprotno: zato so posegali v politiko, da bi drugi ljudje ne bi omadeževali s političnimi čini sebe in krščanskega imena. Dokaz za to je med drugimi velika svetnica sv. Katarina Sienska († l. 1380). O njej so se nedavno vršila v Rimu predavanja. Profesor filozofije dominikanski oter Marijan Kordovani je govoril o politiki in političnem udejstvovanju te svetnice. Izvajal je ter z dejstvi dokazal, kako živo se je ta svetnica brigala za politiko.

To zanimanje ni bilo samo naučnega značaja, marveč je bilo praktično. Sv. Katarina je posegala v politiko ter vplivala ne samo na italijanske, marveč tudi na druge evropske vladarje, dr. se v politiki ravna po naukih sv. evangelija. Duh, ki bodi z njim prešinjena njihova politika, naj bo protiven sebičnosti, sovraštvu, maščevalnosti, okrutnosti in grabežljivosti po tuji lastnini. Ta duh zahteva premagovanje samega sebe, ljubezen do splošne blaginje ter spoštovanje dostojanstva posameznega državljanja in celega naroda. Sv. Katarina je zahtevala od ljudi, ki se bavijo s politiko, da v svojem delovanju težijo za krepostjo in svetostjo. Svetost in politika se ne izključujeta, marveč se samo od njunega sklada more pričakovati ozdravljenje družabnih in državnih razmer. Stališče sv. Katarine glede na vero in politiko je poučno in spodbudno za protivnike krščanstva in za katoličane.

Kamnica pri Mariboru. Ljudska knjižnica in čitalnica v Bresternici ponovi na splošno željo v nedeljo dne 2. septembra ob treh popoldne v cerkveni dvorani v Kamnici zanimivo igro: »Izgubljeni raj«. Prijatelji poštenega razvedrila, tudi tokrat napolnite našo dvorano! Ob pol osmih zjutraj pa bo v cerkveni dvorani izredni občni zbor Prosvetnega društva. Člani povabljeni!

Križevci pri Ljutomeru. V nedeljo dne 19. t. m. smo pri nas po dolgem času zopet doživeli

dokaz pridnega, skromnega in tihega dela naših dobrih fantov in deklet, ki se zbirajo v krogu našega cerkvenega pevskega zbora. V Slomškovih dvorani so nam po enoletnem prestanku priredili primerno veseligo »Slaba vest«, ki je, kar se podajanja tiče, vsestransko uspeša. Igralci so dali vse kar so mogli. Posebej moramo pohvaliti predvsem glavne vloge, tako Činžarja in Nagodeta, ki sta jo z dokajšnjo igralsko rutino podala naša dva domača študenta. Na domačine je napravilo to razveseljivo lep vtis. Tudi odkritsrdne igre Lizike ne smemo pri tej priliki pozabiti pohvaliti, ki je zares živela na odru z dušo in telesom. Seveda so tudi stari in novi igralci storili svoje dolžnost. Na mestu so bili tudi pevci in tamburaši, ki so z vso že znano spretnostjo izpolnjevali odmore. Pač pa nekaj ne moremo pohvaliti: naši ljudje niso storili svoje dolžnosti, kar se tiče obiska. Dober obisk je merodajen za veselje do nadaljnjega dela in truda igralcev, dober obisk je dokaz priznanja in zanimanja za pošteno delo v naši fari. Vrnite mu čimprej prejšnji sloves! To želimo vsi!

Velika Nedelja. Otvoritvena predstava naše gledališke sezone je določena na dan 2. sept. v društveni dvorani. Vprizorila se bo pretresljiva in zelo poučna kmečka žaloigra Remčevi »Užitkarjke v treh dejanjih. Začetek točno ob treh popoldne. Vabi odbor.

Mala Nedelja. Pod vodstvom bogoslovca g. Petančiča vprizori župnija Mala Nedelja na predvečer »angelske nedelje«, torej v soboto dne 1. septembra ob 19. uri na prostoru pred cerkvijo znamenito versko igro »Slehernike«, ki povsod zapusti neizbrisen spomin in utis. Tudi vam ne bo žal, če jo boste prišli gledati! Vprizoritev igre se ponovi na angeljsko nedeljo dne 2. septembra ob pol štirih popoldne in sicer v malonedeljskem društvenem domu. Pri obojni vprizoritvi se pobira majhna vstopnina v cerkvene namene. Odzovite se polnočestveno našemu vabilu!

Gorjša Ponikva pri Žalcu. Tukajšnja gasilska četa priredi v prostorih g. Vaša dne 9. septembra ob treh popoldne veliko tombolo, združeno z vrtno veselico. Prijreditelj se vrši ob vsakem vremenu.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 2. septembra ob treh popoldne ponovi gasilno društvo

Mestinjce v Katoliškem domu ljudsko igro »Guzaj«. Pridite!

Olimje. Pristrčno slovesnost smo obhajali pri nas. Otroci Marijinega vrta iz Buč, Podčetrka in Olimja so prihiteli v veličastno Marijino cerkev, kjer je pel naš božji služabnik M. Slomšek svojo prvo sv. mašo. Pobožnost se je začela ob dveh popoldne z govorom g. župnika iz Podčetrka o krščunski vzgoji otrok. Sledile so pete litanije Matere božje, pri katerih so peli otroci in vsa polna cerkev staršev, bratov in sester otrok. Po litanijah je nagovoril otroke g. župnik iz Buč in otvoril tabor. Otroci so izvrstno rešili svoje vloge, govorili in deklamirali so tako lepo in navdušeno, da so navzoče ganili do solz. K sklepu je povzel besedo domači g. župnik, se v pristrčnih besedah zahvalil za tako obilno udeležbo in bodril k stanovitnosti v krščanskem življenju in Marijinem češčenju, ki bo obvarovalo narod propada in večne nesreče. Ko smo zapeli še Marijino pesem, se je slovesnost v cerkvi končala. Navdušena množica je zunaj cerkve zapela še nekaj Slomškovih pesmi, nato smo se pa veselili in mirno podali domov s srčno željo, da bi nam ljubi otroci še večkrat pripravili kako uro sladkega veselja.

Navodila za polovično vožnjo v Maribor.

Polovična vožnja velja od 4. do 12. septembra, vsakdo pa mora biti dne 8. septembra v Mariboru, pripelje se lahko z vsakim vlakom od 4. do 8. septembra in odpelje se lahko z vsakim vlakom od 8. do 12. septembra. Pazite na sledeča navodila:

1. Na domači postaji kupi celo karto za Maribor. Poleg te karte mora istočasno kupiti legitimacijo za 5 Din, ker gre na proslavo »Maribora«. (Nekateri so naročali te legitimacije pri Pripravljalnem odboru. Tem in vsem javimo, da so sedaj novi predpisi in sicer železnica sama prodaja legitimacije po 5 D. Mi jih zato ne meremo nikomur poslati, bomo le posredovali, da jih bodo postale imele zadostno število na razpo-

Kače nas niso ogrožale, čeravno smo jih videli zelo mnogo. Proti kačjemu piku smo bili zavarovani s trdo tkano obleko. Sploh pa kača napade redko človeka, če je ne draži ali ne splaši. Krokodili, katerih je kar mrgolelo po blatu na obrežju, se niso niti zmenili za nas. Naš najhujši sovražnik so bile majhne mušice, ki so gospodarice onih pokrajin. Neprestano so nas pikale in nam vbrizgavale malarijo — mrzlico, ki nam je slabila telo in duha. Edino meni je zavrtna bolezen prizanesla, a tudi tovariši niso mislili, da bi radi malarije prekinili potovanje.

Iz veletoka Amaconas smo krenili lepega dne v eno izmed njegovih brezštevilnih stranskih rek, ki se najbrž imenuje Rio Tapajos. Tudi ta se je razdelila s časom in mi smo veslali navzgor proti reki, kateri nismo znali imena in ni bila zarisana na nobenem našem zemljevidu.

Že cele mesece smo bili na potovanju. Doživeli smo marsikaj novega ter zanimivega, vedno hujše je gospodarila mrzlica in nismo imeli več kinina, da bi jo bili ugnali. Nato je pričelo deževati in kar preko noči je narasla reka v deroč veletok, kojega vode so valovile seboj izkoreninjena drevesa.

Izključeno je bilo, da bi se bili borili proti toku. Opustiti smo morali misel na daljne prodiranje. Imeli smo dovolj opravka, da smo čuvali

čolna, sicer bi se bila prevrnila. Gnana od deroče vode, ogrožena od drevesnih debel, sta drvela v divji vožnji navzdol po peneči se reki.

Naenkrat — ovinek. Pogozden jezik je molel v reko.

Čeravno je bila voda na desno prosta omejenega jezika in je valovila neovirano naprej, je vendar vlekel ta nesrečni pomol zemlje tok reke k sebi in tamkaj se je vrtuljil velikanski vrtinec. Debla, divje zamotano vejevje, sredi med to navlako naša čolna in oba je vleklo proti vrtincu. Napeli smo moči, da bi odrinili čolna v prosti tok, a je bilo vse zastoj. Čolna sta bila preveč obdana od orjaških pragozdnih debel, tiralo nas je z neugnano silo v pekel razbesnelih naravnih noči.

Vsi prestrašeni smo zagledali, kako se je urinilo med oba čolna mogočno deblo in nas je razdvojilo. Vsak trenutek se je lahko eden čoln, ki se je zapletel med vejevje krone, prekucnil. Vendar — zapleteni čoln se je sukaj nad množinami vode, veje so ga porivale vedno dalje proč od debla, dokler ni dosegel sredine reke, prosto vodovje in je oddivjal rešen navzdol po reki.

Drugi čoln, v katerem sem tičal jaz, so gnali valovi vedno bliže proti vrtincu. Samo malenkost nas je ločila od njega. Videli smo že, kako je zatopil čoln s tovariši v daljavi ... Ali so se rešili, ali so utonili ... ? Nikdar nisem zvedel ...

in mestnih ulic večje količine smeti ter nesnage, kakor bi jo pometlo 10 tisoč pometačev v eni uri.

Pegubonosnost potrosov na Japonskem.

Na Japonskem, v pokrajini potrosov, je ob življenje dnevno vsled potrosov približno 20 oseb.

V 1690 t morske vode je 6—100 g zlata.

V Nemčiji je med 160 ljudi 6 kratkovidnih.

Iz statistike smrtnih prometnih slučajev.

Pri 7202 smrtnih prometnih slučajih je odpadlo 3517 na pešce, 1324 na kolesarje, 1308 na motocikliste in 219 na avtomobiliste.